

OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE:

Příloha k protokolu o státní bakalářské zkoušce.

DIPLOMANT: **SCERANKOVÁ Zuzana**

Obor: scénografie ALD

Oponent diplomové práce: MgA. Lukáš Jiříčka, Ph.D.

Bakalářská práce Zuzany Scerankové s názvem **Mezi divadlem a výtvarnou instalací** nabízí velmi fundovaný vhled do problematiky vztahu mezi autonomií výtvarné složky divadelního díla, jíž však nemusí být pouhá scénografie, ale i pojmání těla jako objektu a výtvarnými, ať už galerijními či muzeálními expozicemi. Sceranková ve své práci, jíž lze definovat jako teoretickou a na mnoha úrovních poučenou, a to jak ve smyslu aktivní aplikace závěrů teoretiků či teatrologů, historiků a filosofů (Miroslav Petříček jr., Václav Janošík, Patrice Pavis, Claire Bishop ad.), tak i ve smyslu analytickém, odhaluje, jak lze transformovat různé inspirační zdroje a konceptuální postupy do nového díla. Tímto dílem a jistým pretextem pro napsání bakalářské práce je zde inscenace Skončí to ústa, k níž Sceranková společně s Natálií Rajnišovou vytvořila scénografii. Inscenaci režíroval Jiří Adámek a Klára Hutečková se věnovala dramaturgii. V bakalářské práci je ukázáno, jakým způsobem zde byly uchopeny texty české experimentální poezie 60. let, které se staly částí scénáře tohoto komplexního scénického tvaru, u něž však jistá balance mezi jednotlivými scénickými elementy je směrodatná a v němž se veškeré složky do značné míry osamostatňovaly a odcizovaly složkám druhým (ze slov se stávaly objekty, z herců se stávaly objekty, scénické předměty měly spíše charakter vykloubených každodenních objektů, jejichž funkce byla ozvláštněna a mnohdy i jen určena ke sledování, aniž by byly využity v akci). Tak jako se zde staly tyto objekty vykloubenými fantomy či pozůstatky reality, jejichž užití bylo za hranicemi původních funkcí, tak i jevištní akce anonymních aktérů oscilovala na hraně absurdity a hyperboly.

V textu je ukázáno, jakým způsobem byla „přeložena“ kvalita původně básnických a grafických textů z 60. let do nového, procesuálního kontextu scénického díla, jakým způsobem se zde autonomizovala scénografie, jež se stala spíše terénem až muzeálních (ovšem nikoliv zcela pasivních) objektů, jejichž role podléhala častému přeznačování v rámci fikčního tvaru, divadelní hry. Sceranková zde rozvíjí nosnou paralelu s oblastí výtvarného umění. Na jejím příkladu a mnoha konkrétních tvůrcích (Olafur Eliasson, Kurt Schwitters, Marcel Duchamp, Allan Kaprow, Jiří Valoch) píše o identitě objektů z rodu ready made a jejich možného překročení buď uměleckým přetvořením anebo právě skrze akci, proces. Zde jí jako rámec posloužily jak úvahy Claire Bishop z knihy Installation Art anebo Václava Janošíka – kurátora a editora sborníku Objekt, který reflektuje aktuální pohyb na poli spekulativního realismu a objektové ontologie. Je zde také problematizován divák jako centrální element instalací.

Jistou protiváhu k analýze vzniku a charakteru inscenace „Skončí to ústa“ představuje právě zasazení tohoto díla do širšího a nosného kontextu světového umění i teorie, ale hlavně detailnější obeznámení s pracemi dvou výtvarníků a tvůrců performativních událostí či inscenací – Jána Mančušky a Erwina Wurma, které se pohybují na zmíněných dvou polích - instalace a performance či pracují s problematikou dekonstrukce, absence objektů či jejich procesuální transformace. Tito dva výtvarníci se staly podstatným inspiračním zdrojem pro vznik inscenace, ale jejich vlastní objekty či odhalené procesy byly inscenačním týmem rozšířeny a kreativně rozvinuty dále. Sceranková ve svém textu ukazuje cestu k neobvyklému přemýšlení o scénických objektech, které právě pomáhala radikalizovat zkušenost s díly a odkazem Wurma a Mančušky. Zároveň nabízí velice poutavý a do detailu vyargumentovaný text, který dokáže promlouvat o širokém kontextu estetiky, filosofie, teorie výtvarného umění, poezie i performativity s širší platností než jakým by byla pouhá analýza a vysvětlení motivací jednoho scénického počínu.

Na bakalářské práci oceňuji především schopnost analytického myšlení, přesnosti formulací i velmi koherentní literární styl. Zuzana Sceranková vytčený název práce naplnila cele a dokázala, nakolik se dokáže suverénně pohybovat i v teoretickém kontextu i diskursu a dále jej rozvíjet. V tomto smyslu hodnotím její text jako nadprůměrný.

Bakalářskou diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace A, B, C, D, E, F (bude doplněn v průběhu obhajoby):

Datum: 13.6. 2017

.....

p o d p i s